

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А. С. Макаренка

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А4 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань А Освіта

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Сумського державного
педагогічного університету

імені А.С. Макаренка

протокол № 10

від «28» квітня 2025 року

Голова вченої ради

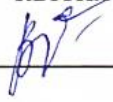
Ректор Юрій ЛЯННОЙ

Суми 2025

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
Середня освіта
(Українська мова і література. Англійська мова)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А4 Середня освіта
(Українська мова і література)
галузі знань А Освіта

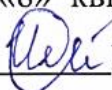
Освітньо-професійну програму розглянуто на засіданнях кафедри української мови і літератури

Протокол № 11 від «21» квітня 2025 року.

Завідувач кафедри Вікторія ГЕРМАН

кафедри іноземних мов

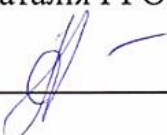
Протокол № 12 від «8» квітня 2025 року.

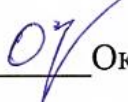
Завідувач кафедри Інна ГУМЕНЮК

Ухвалено науково-методичною комісією факультету іноземної та слов'янської філології

Протокол № 7 від «22» квітня 2025 року.

Голова НМК Наталія ГРОМОВА

Перший проректор Ганна ЗАКІНА

Начальник Центру забезпечення якості вищої освіти Оксана ОДІНЦОВА

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю А4 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань А Освіта розроблена та внесена кафедрами (української мови і літератури та іноземних мов) Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Програма буде впроваджуватися до розробки Стандарту вищої освіти відповідного рівня за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 зі змінами від 25 червня 2020 р. № 519, основні положення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р., схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р зі змінами від 13 грудня 2017 р. наказ № 903, Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 1225 від 29.08.2024 р., постанову Кабінету Міністрів України №1021 від 30.08.2024 р. «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти».

У освітньо-професійній програмі враховано Постанову від 21.06.2024 року № 734 «Про затвердження Порядку проведення базової загальношкільської підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» та лист МОН № 1/4893-25 від 14 березня 2025 року «Про запровадження базової підготовки здобувачів освіти».

Розроблено робочою групою у складі:

1. **Громова Наталія Василівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, **гарант ОПП**;
2. **Герман Вікторія Василівна** – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;
3. **Кириленко Надія Іванівна** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;
4. **Рудь Ольга Миколаївна** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;
5. **Гуменюк Інна Леонідівна** – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;
6. **Шевцова Наталія Олександрівна** – викладач кафедри іноземних мов Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

7. **Гончаренко Світлана Олексіївна** – вчитель української мови і літератури КУ Сумська ЗОШ № 15 імені Д. Турбіна;
8. **Маценко Світлана Михайлівна** – здобувачка вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова).

Рецензенти:

1. **Горбач Наталія Вікторівна** – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української літератури Запорізького національного університету;
2. **Усенко Наталія Миколаївна** – кандидат педагогічних наук за спеціальністю 13.00.09 – теорія навчання, магістр з управління, вчитель англійської мови вищої категорії КЗ СОР «Сумський обласний академічний ліцей імені Дмитра Свдокимова»;
3. **Зарецька Оксана Олександрівна** – учитель української мови і літератури Комунальної установи Сумська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів №29, учасниця сертифікації 2024.

**1. Профіль освітньо-професійної програми
Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А4 Середня освіта
(Українська мова і література)
галузі знань А Освіта**

1 – Загальна інформація	
Повні назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка; факультет іноземної та слов'янської філології; кафедра української мови і літератури; кафедра іноземних мов.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – бакалавр. Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література) Вчитель української мови і літератури. Вчитель англійської мови.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю за спеціальністю А4 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань А Освіта
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра. Тип диплома – одиничний. На базі повної загальної середньої освіти, 240 кредитів ЄКТС. Термін навчання 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.
Передумови	Повна загальна середня освіта; ОС Молодший бакалавр; ОКР Молодший спеціаліст. Умови вступу визначаються «Правилами прийому на навчання в СумДПУ імені А.С.Макаренка»
Мова(и) викладання	Українська мова, англійська
Термін дії освітньої програми	З 1 вересня 2025 року до введення в дію Стандарту вищої освіти спеціальності А4 Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
Інтернет-адреса	https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-rik-vstupu-2025
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка кваліфікованого конкурентоздатного фахівця, який володіє фундаментальними знаннями та практичними навичками в галузі освіти з предметних спеціальностей українська мова і література, англійська мова, здатний розв'язувати складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми, що характеризуються комплексністю, невизначеністю умов та пов'язані з навчанням української мови і літератури, англійської мови в основній школі в умовах реалізації концепції Нова українська школа на засадах загальнолюдських і національних цінностей, особистісно-орієнтованого, діяльнісного та	

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область(галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань А Освіта Спеціальність А4 Середня освіта (Українська мова і література) Програма передбачає такі компоненти: цикл загальної підготовки (17 кредитів ЄКТС, 7 %); цикл професійної підготовки: обов'язкові дисципліни (139 кредити ЄКТС, 58 %); дисципліни вільного вибору (60 кредитів ЄКТС, 25 %); практична підготовка (24 кредити ЄКТС, 10%); підсумкова атестація (комплексний кваліфікаційний екзамен із української мови і літератури та методики їх навчання; комплексний кваліфікаційний екзамен з англійської мови, методики навчання та психолого-педагогічних дисциплін. Теоретичний зміст предметної області: сучасні теоретичні засади української мови і літератури, англійської мови (достатні для формування предметних компетентностей), педагогіки та психології, методики навчання української мови і літератури, англійської мови (рівень базової середньої освіти).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма забезпечує оволодіння комплексом інтегральних, загальних та фахових компетентностей, необхідних бакалаврам освіти для виконання професійних завдань та обов'язків за предметною спеціальністю А4 Середня освіта (Українська мова і література) у сучасних умовах; формує здатність до виробничої і педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Ступенева освітньо-професійна програма є поєднанням загальної академічної освіти та практичної підготовки за спеціальностями А4 Середня освіта (Українська мова і література), А4 Середня освіта (Англійська мова). Основний фокус програми – формування конкурентоспроможного фахівця у галузі освіти на основі набуття відповідних компетентностей, здатності до вирішення професійних завдань, які характеризуються невизначеністю, варіативністю та комплексністю умов, що забезпечує можливість подальшої освіти. <i>Ключові слова: освіта, середня освіта, бакалавр освіти, учитель, українська мова, українська література, англійська мова, методика навчання мови, методика навчання літератури.</i>
Особливості програми	Особливості освітньої програми полягають у чітко структурованих логічних взаємозв'язках між інтегральною, загальними і фаховими компетентностями та їхньою взаємоспрямованістю на здобуття програмних результатів навчання, розвиток соціальних навичок, високого рівня комунікативних компетентностей, із урахуванням новітніх вимог щодо зв'язку теоретичних знань та їхнім застосуванням в освіті через проходження навчальних практик, виробничої практики з української мови і літератури та англійської мови в закладах загальної середньої освіти. Освітньо-професійна програма мультидисциплінарна, поєднує вивчення української мови і літератури, англійської мови, що відповідає принципам інтегрованого навчання на засадах компетентнісного підходу в Новій українській школі. Має широкий спектр вибіркових навчальних дисциплін, які постійно оновлюються, що дозволяє враховувати тенденції розвитку освіти, регіональні потреби шкіл та формувати індивідуальні траєкторії

	навчання. У розробленні ОПП враховано вимоги ринку праці, потреби мовно-літературної освітньої галузі, запити стейкхолдерів, роботодавців, історико-культурний потенціал регіону, підходи до формування культуромовної особистості у науково-дослідних лабораторіях з літературного краєзнавства, академічної культури, інфомедійної грамотності, ресурсних центрах професійного розвитку вчителя університету.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники програми можуть займати первинні посади відповідно до професійних назв робіт за ДК003:2010, зокрема: вчитель закладу загальної середньої освіти (КОД КП – 2320); вчитель закладу спеціалізованої середньої освіти (КОД КП – 2320); лаборант (освіта) (КОД КП – 3340).
	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, навчання в цифровому освітньому середовищі, самонавчання, навчання через практики. Форми навчання: аудиторна (лекційні, практичні заняття); позааудиторна (індивідуальні, консультації, диспути, «круглі столи», конференції, ділові ігри); науково-дослідна робота (написання та захист курсових робіт з психолого-педагогічних дисциплін, з методики навчання української мови і літератури, методики навчання англійської мови); навчальні практики (фольклорно-краєзнавча, навчальна педагогічна практика в основній школі, навчальна педагогічна практика з української мови і літератури, англійської мови в основній школі), виробнича педагогічна практика з української мови і літератури та англійської мови в ЗЗСО; самостійна робота; контрольні заходи; підсумкова атестація. Методи навчання: проблемно-пошукові, дослідницькі, проєктні, інтерактивні (вебінари, тренінги, дистанційні освітні технології), самонавчання, практичні методи навчання (вправи, практичні та дослідні роботи).
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Накопичувальна бально-рейтингова система передбачає оцінювання студентів за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності. Види контролю: поточний, підсумковий, семестровий контроль, контроль самостійної роботи студентів, самоконтроль. Форми контролю: усне/письмове опитування, заліки, екзамени, тестування, проєкти, есе, виконання творчих завдань, звіти з навчальних та виробничих практик, підсумкова атестація у формі кваліфікаційного екзамену з української мови і літератури та методики їх навчання та комплексного кваліфікаційного екзамену з англійської мови, методики її навчання та психолого-педагогічних дисциплін.

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, формування готовності обстоювати права й свободи українського народу, готовності бути залученими до діяльності у сфері безпеки та оборони України. ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях. ЗК 3. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, сумлінно виконувати професійні обов'язки, здатність розуміння важливості розвитку мислення й пошанування істини. ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети. ЗК 5. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу нетерпимості до корупції, принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності. ЗК 6. Здатність використовувати державну мову у професійній діяльності, чітко й аргументовано висловлювати свої думки, міркування, почуття; використовувати іноземну мову для одержання й оцінювання інформації в галузі професійної діяльності. ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, продуктивного спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, до толерантного сприймання різноманітних думок, ідей. ЗК 8. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження. ЗК 9. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.
Професійні (фахові) компетентності спеціальності (ПК)	ПК 1. Мовно-комунікативна компетентність як здатність: забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою; формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів, використовувати знання іноземної мови в освітній і професійній діяльності в умовах реалізації концепції Нова українська школа. ПК 2. Предметно-методична компетентність як здатність: використовувати систему теоретичних знань та практичних умінь з української мови, української літератури, англійської мови та методики їх навчання в ході вирішення професійних завдань; моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, визначених державними стандартами освіти; формувати й розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності та наскрізні

вміння, визначені державними стандартами освіти; здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку; розвивати критичне мислення; формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти в умовах реалізації концепції Нова українська школа.

ПК 3. Інформаційно-цифрова компетентність як здатність: орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі в умовах реалізації концепції Нова українська школа.

ПК 4. Психологічна компетентність як здатність: визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній емоційний стан; використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки учнів, я-ідентичності; формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність; формувати спільноту учнів, у якій поважають і враховують права кожного.

ПК 5. Емоційно-етична компетентність як здатність: усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

ПК 6. Компетентність педагогічного партнерства як здатність: до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі; працювати в команді із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами; залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ПК 7. Інклюзивна компетентність як здатність: створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

ПК 8. Здоров'язбережувальна компетентність як здатність: організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу; здійснювати профілактично - просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни; формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.

ПК 9. Проєктувальна компетентність як здатність проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.

ПК 10. Прогностична компетентність як здатність: прогнозувати результати освітнього процесу; планувати освітній процес.

ПК 11. Організаційна компетентність як здатність: організовувати процес навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти;

	організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності; здатність організовувати осередки навчання, виховання й розвитку учнів. ПК 12. Оцінювально-аналітична компетентність як здатність: здійснювати моніторинг та оцінювання результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу; аналізувати результати навчання; забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів. ПК 13. Здатність до навчання впродовж життя як здатність: здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з колегами на засадах партнерства та підтримки, дотримуючись принципів професійної етики. ПК 14. Інноваційна компетентність як здатність: застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації у професійній діяльності; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.
7 – Програмні результати навчання	
Знання	ПРЗ 1. Знати психолого-педагогічні засади теорії навчання, концептуальні основи шкільної освіти в галузях українського та зарубіжного мовознавства, літературознавства, цілі і завдання навчання української мови, української літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти (на рівні основної школи); наукові основи шкільних курсів української мови, української літератури, англійської мови. ПРЗ 2. Знати мовні норми, стилі української/англійської літературних мов, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності. ПРЗ 3. Знати провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні, специфіку його перебігу в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою. ПРЗ 4. Знати сучасні концепції навчання й виховання, актуальні питання педагогіки та методики навчання української мови, української літератури, англійської мови, традиційні та інноваційні підходи до організації освітнього процесу, методи і прийоми, технології навчання. ПРЗ 5. Знати й розуміти зміст ключових компетентностей, наскрізні уміння здобувачів освіти, визначені державними стандартами освіти; знати й розуміти вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, рівні сформованості їхніх компетентностей. ПРЗ 6. Знати та аналізувати методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; форми організації освітнього процесу; види і форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти, вимоги, форми й види професійного розвитку вчителя. ПРЗ 7. Знати загальні питання методики та зміст модельних навчальних програм з української мови, української літератури, англійської мови; знати методику вивчення основних розділів

	шкільних курсів української мови, української літератури, англійської мови в основній школі в умовах впровадження концепції Нова українська школа; знати види, форми, методики оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, відстеження їх прогресу в навчанні. ПРЗ 8. Знати інформаційно-цифрові технології для супроводу освітнього процесу, цифрові середовища та цифрові ресурси, доцільні прийоми їх використання під час навчання української мови, української літератури, англійської мови, правила безпеки у цифровому середовищі. ПРЗ 9. Знати вікові та індивідуальні особливості учнів, ознаки погіршення їх психоемоційного стану, принципи побудови конструктивної й безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу; вимоги та інструменти забезпечення інклюзивного навчання. ПРЗ 10. Знати основні принципи побудови безпечного освітнього середовища, правила і рекомендації зі здоров'язбереження; закономірності та особливості використання рухової активності для формування здорового способу життя. ПРЗ 11. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної недоброчесності, правила використання об'єктів авторського права на рівні необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки як в академічній спільноті, так і подальшій педагогічній діяльності.
Уміння	ПРУ 1. Уміти використовувати власну систему знань щодо психолого-педагогічних особливостей різних груп учнів в ході планування, організації та здійснення навчання української мови, української літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти (на рівні основної школи), зокрема в інклюзивному освітньому середовищі. ПРУ 2. Уміти демонструвати та застосовувати знання з української мови, української літератури, англійської мови (на рівні основної школи) для формулювання та вирішення завдань різних рівнів складності в умовах впровадження концепції Нова українська школа. ПРУ 3. Уміти пояснювати особливості розвитку української мови та літератури, англійської мови, специфіку розвитку літературного процесу в Україні в культурному контексті; зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; аналізувати твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; порівнювати мовні й літературні факти, явища, узагальнювати, визначати їхні подібності й відмінності, фахово оперувати українознавчими поняттями. ПРУ 4. Уміти використовувати різні методи, форми і засоби навчання учнів з української мови, української літератури, англійської мови; формувати у здобувачів освіти здатність до взаєморозуміння / міжособистісної взаємодії, враховуючи вікові психологічні особливості у процесі навчання. ПРУ 5. Уміти доцільно підбирати, адаптувати та використовувати традиційні та інноваційні підходи до організації освітнього процесу, методи і прийоми, технології навчання, форми організації навчальних занять, форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів в умовах впровадження концепції Нова українська

	школа. ПРУ 6. Уміти оцінювати проблемну ситуацію та/або завдання на основі всебічного аналізу з метою виявлення шляхів їх вирішення; використовувати та вдосконалювати методики навчання конкретних тем з української мови, української літератури, англійської мови в закладах середньої освіти (на рівні основної школи); сприймати, аналізувати й реалізовувати інновації у професійній діяльності в умовах впровадження концепції Нова українська школа. ПРУ 7. Уміти організовувати освітній процес відповідно до сучасних вимог, проєктувати і проводити уроки різних типів (у тому числі інтегровані) з української мови, української літератури, англійської мови в основній школі з урахуванням специфіки навчальних цілей, контингенту учнів в умовах впровадження концепції Нова українська школа. ПРУ 8. Обирати, вдосконалювати, створювати та застосовувати відповідне доцільне методичне і дидактичне забезпечення освітнього процесу; знаходити, переусвідомлювати, доповнювати з різних джерел теоретичні відомості щодо особливостей змістових ліній шкільних курсів, грамотно структурувати і подавати відповідний навчальний матеріал з української мови, української літератури, англійської мови, доцільно використовувати інформаційно-цифрові технології для підтримки навчально-пізнавального процесу, ПРУ 9. Уміти доцільно використовувати різноманітні форми, методи, прийоми, засоби діагностики навчальних досягнень учнів, контролю й оцінювання результатів навчальної діяльності суб'єктів навчання в умовах впровадження концепції «Нова українська школа», відстежувати прогрес учнів у навчанні. ПРУ 10. Уміти формувати й підтримувати інтерес учнів, належний рівень їх мотивації до навчання української мови і літератури, англійської мови в умовах впровадження концепції Нова українська школа, формувати спільноту учнів, у якій поважають і враховують права кожного. ПРУ 11. Уміти ефективно планувати, організовувати різні види позакласної роботи з української мови та літератури, англійської мови; застосовувати різноманітні підходи підготовки учнів до участі в конкурсах з предмету (на рівні основної школи). ПРУ 12. Уміти відшуковувати інформацію у різноманітних джерелах, аналізувати, критично оцінювати, систематизувати, узагальнювати; готувати доповіді, презентації, брати участь у дискусії. ПРУ 13. Володіти комунікативною компетентністю з української та англійської мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти), визначати потреби особистого професійного розвитку та планувати його; удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.
Комунікація	ПРК 1. Володіти основами професійної мовленнєвої культури при навчанні української мови, української літератури, англійської мови. ПРК 2. Здатність ефективно комунікувати, використовуючи вербальні та невербальні прийоми впливу на учнів, для досягнення навчальних цілей, організовувати ефективну комунікацію,

	взаємодію та рефлексію учнів у процесі навчання української мови, української літератури, англійської мови. ПРК 3. Здатність до продуктивного міжособистісного спілкування, ефективної взаємодії в команді у професійному колективі та з представниками інших професійних груп та батьками; здатність займати лідерську позицію в ході співпраці у команді, вести діалог, брати участь у дискусіях щодо вирішення професійних проблем, базуючись на принципах етики вчителя. ПРК 4. Здатність пояснювати стратегію сталого розвитку людства і шляхи вирішення його глобальних проблем.
Автономія і відповідальність	ПРА 1. Мати сформовану мотивацію до здійснення професійної діяльності, бути готовим сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватися принципів етики вчителя та принципів академічної доброчесності. ПРА 2. Бути готовим організовувати освітній процес, ґрунтуючись на основних нормативно-правових актах, санітарно-гігієнічних правилах і рекомендаціях зі здоров'язбереження молоді; відповідально ставитися до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності. ПРА 3. Здатність продовжувати навчання протягом життя зі значним ступенем автономії, планувати процес самонавчання та самовдосконалення в контексті неперервної фахової підготовки, використовуючи способи збереження як фізичного так і психічного здоров'я, запобігаючи професійному вигоранню.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Освітньо-професійну програму забезпечують науково-педагогічні працівники, які мають відповідну кваліфікацію, науковий ступінь та/або вчене звання, стаж роботи, результати професійної діяльності яких відповідають вимогам чинних ліцензійних умов. Усі викладачі кафедри проходять підвищення кваліфікації кожні п'ять років, виявляють професійну активність у галузі, що підтверджується статтями, монографіями, навчально-методичними матеріалами.
Матеріально-технічне забезпечення	Приміщення для проведення навчальних занять відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки. Наявність матеріально-технічної бази забезпечує проведення всіх видів лекційної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи студентів. Навчальні приміщення з комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, лабораторіями, устаткуванням, необхідними для виконання навчального плану. Для виконання практичних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів наявні спеціалізовані комп'ютерні класи з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим доступом до інтернет-мережі. Наявні читальні зали із вільним доступом до Інтернет для інформаційного пошуку та обробки результатів, отриманих здобувачами освіти. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, їдальня, актовий зал, спорткомплекс, стадіон, медпункт, психологічна служба), що відповідає ліцензійним вимогам.
Інформаційне та	Навчально-методичне забезпечення охоплює: робочі програми усіх навчальних дисциплін; програми практик; дидактичні матеріали для

навчально-методичне забезпечення	проведення практичних та лабораторних занять, самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; методичні рекомендації з практик, методичні рекомендації щодо написання курсових робіт. Інформаційне забезпечення включає в себе: навчальну, наукову, науково-методичну літературу, фахові періодичні видання у бібліотеці (у тому числі в електронному вигляді), доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою; офіційний веб-сайт навчального закладу. Діє електронний каталог, інституційний репозитарій https://repository.sspu.sumy.ua, надається безпосередній та віддалений доступ до баз даних Scopus, Web of Science. Діє мережа точок Wi-Fi; запроваджено систему електронних кабінетів викладачів та здобувачів вищої освіти, систему дистанційного навчання https://dl.sspu.edu.ua на платформі Moodle, електронний журнал, інтернет-сервіс розкладу. Офіційний веб-сайт https://sspu.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти, розклад консультацій викладачів кафедри тощо. Здобувачам вищої освіти забезпечений вільний та зручний доступ до робочих програм та інших навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін, а також до електронних інформаційних ресурсів у бібліотеці університету.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Право на участь здобувачів вищої освіти у програмах внутрішньої кредитної мобільності може бути реалізоване: 1) на підставі участі у програмах національної мобільності відповідно до укладених угод; 2) із власної ініціативи здобувача вищої освіти, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Міжнародна кредитна мобільність	Право на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване: 1) на підставі участі у програмах міжнародної мобільності відповідно до укладених угод; 2) власної ініціативи здобувача вищої освіти, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Підготовка іноземних громадян здійснюється відповідно до чинного законодавства України, освітніх стандартів, базується на загальній середній освіті іноземних громадян за національними освітніми стандартами і має самостійний завершений характер.

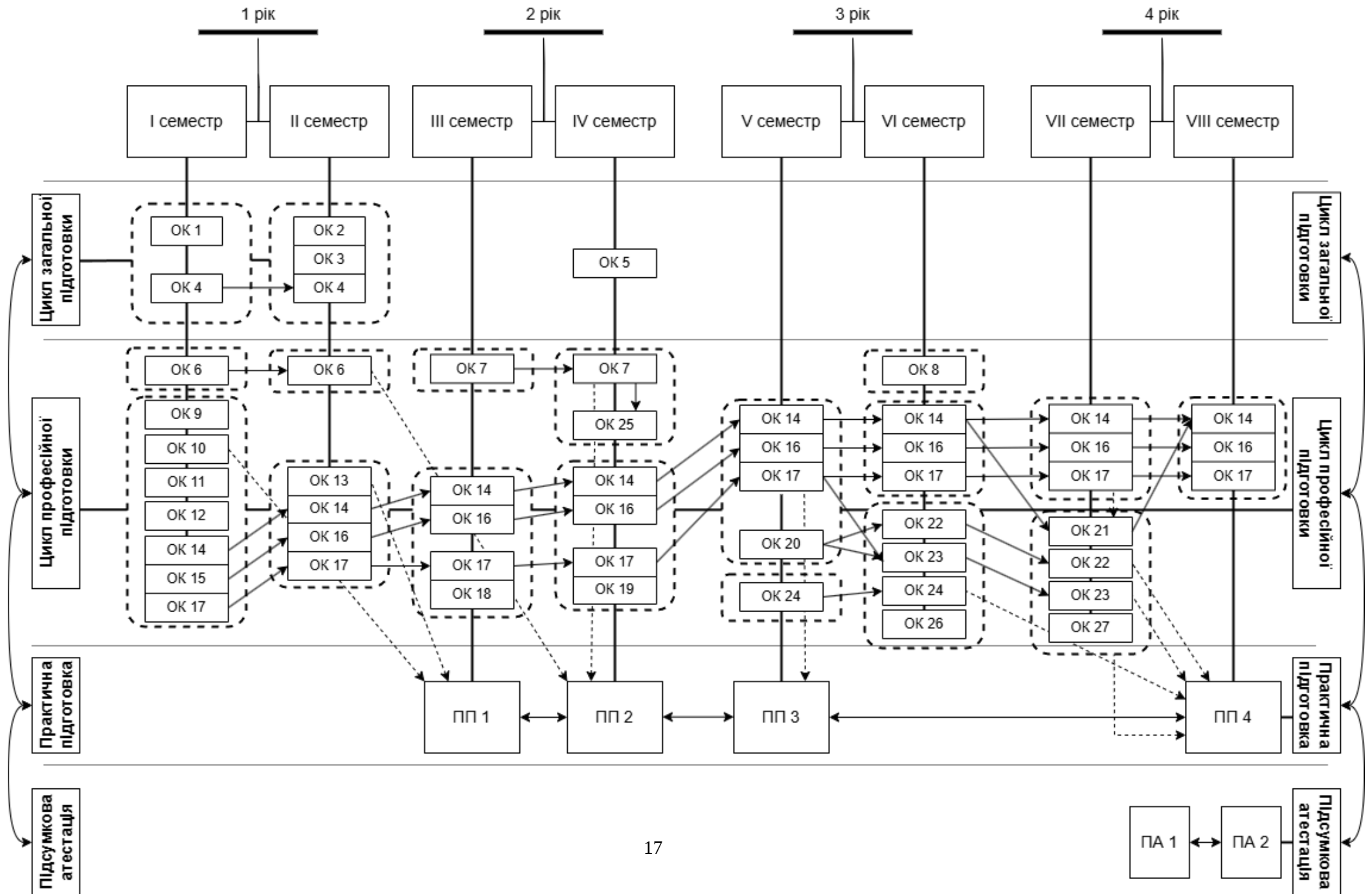
2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код п/а	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Історія та культура України	4	Екзамен
ОК 2	Інформаційно-комунікаційні технології	3	Залік
ОК 3	Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3	Залік
ОК 4	Фізичне виховання	4	Залік
ОК 5	Базова загальновійськова підготовка (теоретична підготовка) / Домедична підготовка	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів циклу загальної підготовки		17 (510 годин)	
1.2. Цикл професійної підготовки			
ОК 6	Психологія	6	Екзамен
ОК 7	Педагогіка	8	Екзамен
ОК 8	Основи інклюзивного навчання	3	Залік
ОК 9	Вступ до спеціальності	3	Залік
ОК 10	Фольклор	4	Залік
ОК 11	Вступ до літературознавства	3	Залік
ОК 12	Фахова українська мова	3	Залік
ОК 13	Літературне краєзнавство	3	Залік
ОК 14	Сучасна українська літературна мова	21	Заліки, Екзамени
ОК 15	Українська література в контексті світової	3	Залік
ОК 16	Українська література	18	Заліки Екзамени
ОК 17	Англійська мова	24	Заліки Екзамени
ОК 18	Фонетика англійської мови	3	Залік
ОК 19	Практична граматики англійської мови	3	Залік
ОК 20	Культура мовлення вчителя та стилістика	4	Залік
ОК 21	Історія української мови	3	Залік
ОК 22	Методика навчання української мови	6	Екзамен

ОК 23	Методика навчання української літератури	6	Екзамен
ОК 24	Методика навчання англійської мови	6	Екзамен
ОК 25	Курсова робота з психолого-педагогічних дисциплін	3	Залік
ОК 26	Курсова робота з методики навчання англійської мови	3	Залік
ОК 27	Курсова робота з методики навчання української мови/ літератури	3	Залік
Загальний обсяг обов’язкових компонентів циклу професійної підготовки		139 (4170 годин)	
Загальний обсяг обов’язкових компонентів		156 (4680 годин)	
Вибіркові компоненти ОП			
Вибір із загального переліку дисциплін		60 (1800 годин)	
3. Практична підготовка			
ПП 1	Фольклорно-краєзнавча практика	3	Залік
ПП 2	Навчальна педагогічна практика в основній школі	3	Залік
ПП 3	Навчальна педагогічна практика з української мови і літератури, англійської мови в основній школі	3	Залік
ПП 4	Виробнича педагогічна практика з української мови і літератури та англійської мови у ЗЗСО	15	Залік
Усього		24 (720 годин)	
4. Підсумкова атестація			
ПА 1	Комплексний кваліфікаційний екзамен із української мови і літератури та методики їх навчання		
ПА 2	Комплексний кваліфікаційний екзамен з англійської мови, методики навчання та психолого-педагогічних дисциплін		
Загальна кількість 240 (7200 годин)			

2.2. Структурно-логічна схема

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) першого рівня вищої освіти спеціальності А4 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань А Освіта проводиться у формі комплексних кваліфікаційних екзаменів:

- із української мови і літератури та методики їх навчання;
- з англійської мови, методики навчання та психолого-педагогічних дисциплін.

Під час підсумкової атестації студенти повинні продемонструвати свою здатність використовувати отримані знання, уміння та сформовані загальнокультурні і професійні компетентності, уміти обирати доцільні шляхи для самостійного вирішення професійних завдань, науково аргументувати і захищати власну точку зору. Екзамени в обов'язковому порядку передбачають оцінку рівня мовленнєвої культури випускника.

Атестація здійснюється відкрито і публічно і завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література). Вчитель української мови і літератури. Вчитель англійської мови.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ПП 1	ПП 2	ПП 3	ПП 4	
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК 1	+			+	+		+		+	+	+		+		+	+	+	+	+					+	+	+	+		+	+	+	
ЗК 2		+	+		+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+		+	+		+
ЗК 3							+		+						+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+			+	+	+
ЗК 4				+	+	+	+		+								+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ЗК 5	+		+		+		+		+			+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ЗК 6					+				+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+			+	+
ЗК 7	+		+	+	+	+		+	+						+		+	+	+					+		+				+	+	+
ЗК 8	+				+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+
ЗК 9		+	+		+				+			+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+				+
ПК 1							+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПК 2	+					+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ПК 3	+	+				+			+			+		+	+		+	+	+	+	+		+	+	+		+	+			+	+
ПК 4			+															+	+					+		+						+
ПК 5	+		+			+	+			+	+		+			+	+	+	+					+	+	+	+		+	+		+
ПК 6							+	+	+								+	+	+				+	+	+	+	+	+		+	+	+
ПК 7							+	+																+	+	+			+			+
ПК 8			+	+	+																			+		+						+
ПК 9							+	+		+	+		+		+	+						+	+	+		+		+	+	+	+	+
ПК 10							+															+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ПК 11				+			+					+		+	+						+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ПК 12							+										+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
ПК 13					+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+
ПК 14	+					+	+		+			+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ПП 1	ПП 2	ПП 3	ПП 4		
ПРЗ 1						+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРЗ 2									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	
ПРЗ 3									+	+	+		+		+	+					+	+	+				+	+	+		+	+	
ПРЗ 4							+										+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	
ПРЗ 5		+	+				+					+		+						+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	
ПРЗ 6		+	+				+	+													+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	
ПРЗ 7																	+	+	+		+	+	+	+		+	+			+	+	+	
ПРЗ 8		+							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+		+	+	
ПРЗ 9			+			+		+									+	+	+			+	+	+		+	+				+	+	
ПРЗ 10		+	+	+	+	+		+																+		+					+	+	
ПРЗ 11	+		+					+	+			+		+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	
ПРУ 1			+			+	+	+	+			+		+			+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	
ПРУ 2									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	
ПРУ 3										+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+		+	+		
ПРУ 4		+										+		+			+	+	+	+	+	+	+	+		+	+				+	+	
ПРУ 5			+				+	+									+	+	+			+	+	+	+	+	+	+		+		+	
ПРУ 6		+		+			+		+			+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	
ПРУ 7		+															+	+	+		+	+	+	+		+	+					+	
ПРУ 8																	+	+	+			+	+	+		+	+					+	
ПРУ 9	+					+	+															+	+	+	+	+	+	+		+		+	
ПРУ 10																	+	+	+		+	+	+	+		+	+				+	+	
ПРУ 11		+				+	+			+	+		+			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	
ПРУ 12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРУ 13					+				+			+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+			+	+	
ПРК 1									+			+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+			+	+	
ПРК 2		+	+			+		+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+			+	+	
ПРК 3			+		+	+	+	+	+						+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+		+	+	+	
ПРК 4	+	+				+	+		+						+										+	+				+	+	+	
ПРА 1		+	+			+	+	+	+			+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	
ПРА 2		+	+	+		+	+	+														+	+	+	+	+	+			+	+	+	
ПРА 3		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

